

TOKOMANE E LAOLANG PUO YA YUNIVESITHI

Moralo wa Leano		Melao	
Leano	X	Molaotheo	
Tsamaiso		Tokomane ya selehae	
Ditataiso		Enngwe (lebitso)	

Sehlooho: Leano Puo la Yunivesithi e Bohareng ya Thekenoloji, Foreistata

Boemo: Puso
Dithuto
Bookamedi

Bolaodi ba Tumello: Lekgotla

Setho se ikarabelang: Mongodi

Setho se hlomamisitsweng: Mongodi

Kamohelo ya pele: N/A

Tokiso ya ho qetela: 2015

Letsatsi la thakgolo: 17-09-2021

Letsatsi la tekolo botjha: 17-09-2024

Nomoro ya boitshupo: 1/P/1/D/21/11/24/01

Nomoro ya kgato: A/13.1

Karolo ya boitshupo (kgetha ho tse latelang):

Borupelli le Thuto		Mongodi a moholo	X
Dipatlisiso, Tshibollo ya tse Ntjha le Kopanelo		Kantoro ya Motlatsa Tjhanselara	
Disebediswa le Ditsamaiso			

E dumetswe ke:

Kekgotla

Qeto: CM 37/21/10

Letsatsi la tumellano: 17 Lwetse 2021

E tekennwe ke:

**LEANO PUO LA YUNIVESITHI E BOHARENG YA THEKENOLOJI, FOREISTATA
(CUT)**

1. MANOLLO YA LEANO

- 1.1 CUT e ikana ho ba tikoloho e amohelang mefuta e fapaneng ya batho le ho hlompha phapano ya bona. CUT e boetse e ikana ho ba tikoloho e ananelang tshebediso ya dipuo tse ngata phanong ya dithuto le ditshebeletso tsa ka mehla. Ka hoo, tshebediso ya dipuo tse ngata e tlameha ho etswa ka sepheo le tatellano. CUT e ananela bohlokwa ba tsebo ya ho sebedisa puo le seabo seo puo e nang le sona setjhabeng. Tshebediso ya puo e etsa hore batho ba lemohe boiphihlelo ba bona bo felletseng, mme ba nke karolo kahong ya setjhaba ka tatelo ya diphelelo tsa Leano Puo la Ditsha tsa Thuto e Phahameng, mmoho le Karolo 29(2) ya Molaotheo wa Rephaboliki ya Aforika Borwa tse toboketsang bohlokwa ba tshebediso ya puo phanong ya dithuto, le tsamaisong ya setjhaba ka kakaretso.
- 1.2 Leano Puo lena la CUT, le ananela le ho elellwa maemo a CUT dintlheng tsa Molaotheo, Molao, Semolao le setjhabeng ka kakaretso. Sepheo ke ho phahamisa sekgahla seo baithuti le basebetsi ba fihlellang dithuto tsa boleng bo phahameng ka sona. Ka hoo, puo e tlameha ho phahamisa katleho dithutong, tsamaisong, borupelling, le boemong ba setjhaba. Puo ha e a tlameha ho theha mekwallo pakeng tsa baithuti le basebetsi ba yunivesithi mme sena se bohlokwa tokisong ya ditlamorao tsa kgethollo e fetileng ya semorabe le ho netefatsa hore ha ho baithuti kapa basebetsi ba CUT ba tla kgethollwa ka tsela tse fapaneng. Ka ha dikhemphase tsa CUT di fumaneha porofenseng ya Foreistata, re ikana ho phahamisa tshebediso ya dipuo tse tharo tsa porofense ena e leng *Senyese mane, Afrikanse, le Sesotho*. Empa, thakgolo ya Leano Puo la CUT e tla itshetleha diphetohong tse bang teng puong le ho latela puo e ratwang ke basebetsi le baithuti.
- 1.3 Leano lena le thehilwe hodima moelelo wa *Botho*, e leng tshiya ya bohlokwa ya ditekanyetso tsa CUT. Le boetse le manolla puo ya dithuto eo le itshetlehileng ho yona. Sena se kenyetsetsa tlhomphe le kananelo ya phapang e teng ya setso, puo, le bodumedi setjhabeng. Le boetse le phahamisa kenyeletso ya bohle, poelano, tshebediso ya puo tse ngata, phetolelo ya dipuo, mmoho le toka setjhabeng. Ka hoo, ha ho tshusumetso ya sepolotiki e tla itshunya-tshunya leanong lena.

SMK

1.4 CUT e tla tswelapele ho matlafatsa basebetsi le baithuti ka tshebediso ya puo ya Senyesemane, Afrikane le Sesotho. Tshebediso ya *Puo ya Matsoho ya Aforika Borwa* le yona e tla phahamiswa, mme tshebediso ya dipuo tse na e tla itshetleha moralong o latelang:

1.4.1 Afrikane

Puo ya Afrikane e sibollotse tlotlontswe ya thuto dilemong tse fetileng mme e buwa ke batho ba bangata porofenseng ya Foreistata. Ntlafatso le tshebediso ya puo ena dithutong ke tsela ya ho matlafatsa setjhaba se fapaneng sa Aforika Borwa.

1.4.2 Senyesemane

Senyesemane ke puo e sebediswang haholo lefatshe ka bophara mme e bebofatsa puisano pakeng tsa bathong ba buang dipuo tse fapaneng. Ka hoo, Senyesemane se na le boleng bo itseng ba matjhaba, kgwebo, le thuto. Naheng ya Aforika Borwa, batho ba buang dipuo tse fapaneng tsa Aforika Borwa ba sebedisa Senyesemane dipuisanong tsa bona. Ka hoo, CUT e sebedisa Senyesemane ka tlwaelo boemong ba dithuto, tsamaiso le setjhabeng ka kakaretso; le ha tshebediso ya puo ena e sa phatlalla.

1.4.3 Sesotho

Sesotho se sebediswa ke batho ba bangata ba buang dipuo tsa Aforika porofenseng ya Foreistata. Ka ho etsa matsapa a itseng, jwalo ka ho simolla diporojeke tsa bukantswe ho tswa dithutong tsa makala a itseng, le ho phatlalatsa Sesotho e le puo ya dipuisano, CUT e na le seabo ntshetsopeleng ya tshebediso ya Sesotho jwalo ka puo ya dithuto. Yunivesithi ena e boetse e mothating wa ho thakgola Thuto ya Dipuisano ka Sesotho mme thuto ena e tla rutwa baithuti ba batjha bao puo ya bona ya lapeng e seng Sesotho.

SMR

1.4.4 Puo ya Matsoho ya Aforika Borwa

Puo ya Matsoho ya Aforika Borwa e buwa ka ho tsamaisa matsoho (*a bapile le karolo e ka hodimo ya mmele*), tshisinyo ya sefahleho, le mopeleto ka tshebediso ya menwana puisanong le/ya ditholo. Puisano ya mofuta ona e etswa ka tshebedisano mmoho le setoloki se rupelletseng. CUT e tla thakgola tshebediso ya puo ena butle-butle meketjaneng e bang teng ya boqhetseke.

- 1.5 CUT e ikana ho theha dikamano tsa lebatowa le ho sebedisana mmoho le diyunivesithi kapa ditsha tsa puo morerong wa ho ntshetsapele puo.
- 1.6 Moralo wa Thakgolo ya Leano Puo wa CUT o na le dintlha tse manollang ho thakgolwa ha leano la puo mme o lokela ho balwa ha mmoho le leano le manollwang tokomaneng ena.
- 1.7 Ho thakgolwa ha leano lena ho tla bewa leihlo ka boipapiso le Moralo wa Thakgolo ya Leano Puo o romellwang Lefapheng la Thuto e Phameng selemo ka seng.

2. DITLHALOSO LE DIKGUTSUFATSO

Tlhaloso ya mantswe a sebedisitsweng leanong lena di latela tjena:

Puo ya dithuto: sena se bolela puo e tla sebediswa phanong ya dithuto ka kakaretso, ho kenyelletswa ditoko le dibukana tsa ho ithuta. Mehlala e ka ba tlotlontswe ya lekala le itseng la thuto, sebopeho-puo le matshwao a puo, puo-khang le ditho tsa puo tse tiwaelehileng sehlopheng sa thuto e itseng. Ha puo e itseng e le sehlopha sa thuto, e lokela ho rutwa ka tatelo ya ditaello tsa yona tsa thuto.

Thuto ya tsebo ya ho bala le ho ngola: kutlwisiso ya mofuta ya tlotlontswe e sebediswang; sesupo sa ho ba setho sa lekala la thuto e itseng ka ho ngola, ho bala le ho nahana ka tsela tse ikamahanyang le ditekanyetso tsa lekala leo, ho matlafatsa ntshetsopele le boiphihlelo ba puo e hlokehang mosebetsing o amanang le lona.

Phihlelo: monyetla wa boingodiso o abelwang baithuti ke Setsha sa Thuto e Phahameng hore ba fumantshwe thuto le kwetliso; kapa monyetla o abelwang basebetsi ho ka sebetsa setsheng seo sa thuto.

Dipuo tsa Aforika: dipuo tsa matswalla a kontinente ya Aforika.

Selekane sa tshebedisano mmoho: batho kapa ditsha tse sebetsang mmoho molemong wa ho fihlela sepheo se itseng.

CUT: Yunivesithi e bohareng ya Thekenoloji, Foreistata

Bokgoni bo fapaneng: boteng ba meedi e sitisang phumantsho ya dithuto ka tlwaelo ka lebaka la bokowa bo itseng ba mmele kapa kelello.

Phihlello ya Nahantsebo: phumantsho ya tsebo le phatlalatso ka mokgwa wa thuto le borupelli.

Thuto e phahameng: Makala ohle a thuto a fanang ka mangolo a thupello ho ya ka dipehelo tsa setsha sa Moralo wa Mangolo a Thuto e Phahameng (HEQF).

Ditsha tsa Thuto e Phahameng: ditsha tse fanang ka thuto e phaheng ka dinako le tsela tse fapaneng, mme di thehilwe ho latela phatlalatso ya Molao wa Thuto e Phahameng (Molao 101 wa 1997).

Kenyeletso ya bohle: kamohelo ya phapano le ho kopanya batho ba nang le semelo se fapaneng mapatlelong a setsha sa thuto.

Dipuo tsa matswalla: dipuo tse nang le metso ya botjhaba ba Aforika mme di sebediswa ke batho bao e leng matswalla a Aforika.

Tshebedisano ya ditho tsa yunivesithi: mekgwa yohle ya diphapanyetso le puisano pakeng tsa ditho tsa yunivesithi le pakeng tsa setjhaba le yunivesithi.

Puo/Dipuo ya/tsa Thuto le Borupelli: puo kapa dipuo e/tse sebediswang nakong ya phano ya thuto le thupello ya baithuti.

Puo ya botsebi dithutong: puo e sebediswang boemong ba dithuto molemong wa tshibollo ya tsebo le kabelo ya thekenoloji.

SMR

Dipuo tse ngata: bokgoni ba ho sebedisa dipuo tse ngata dipuisanong tsa ka mehla le setjhabeng ka kakaretso.

Dipuo tsa Aforika Borwa tsa Semmuso: tsena ke dipuo tse phatlaladitsweng tokomaneng ya Molaotheo wa Aforika Borwa. Tsona ke Sepedi, Sesotho, Setswana, siSwati, Tshivenda, Xitsonga, Afrikanse, isiNdebele, isiXhosa, isiZulu le Senyesemane.

Puo ya Mahlale/ Saense: puo e sebediswang lekaleng la tsa mahlale/saense, dithutong le dipatlisisong mme e ikamahanya le dipehelo kapa maano a sebediswang thutong ena.

Bonngwe ba setjhaba: tsela eo setjhaba se phelang mmoho tikolohong e ka ba atlehisang e bile e tlisa kgotso.

Leano Puo: leano lena la puo la CUT.

Phetolelo ya dipuo: tsela eo batho ba buang puo tse ngata, mme ba di sebedisa ka nako e le nngwe ho tlisa kopano setjhabeng.

Botho: moya wa botho o tliswang ke kopano le mohopolo wa hore *motho ke motho ka batho* (Ifejika, 2006) ¹. Mohopolo ona o toboketsa ho arorelana, kopano, qenehelo, boahisane le tshebedisano mmoho setjhabeng (Hendricks, n.d: 5). ².

Hendriks, C. n.d. Ethics and Governance. (Unpublished study guide.) University of the Free State, Bloemfontein.

Ifejika, N. 2006. *What does ubuntu really mean?*
(<https://www.theguardian.com/the-guardian/2006/sep/29/features11.g>)
Accessed 06 August 2020.

SMR

3. SEPHEO SA LEANO PUO

3.1 Sepheo sa Leano Puo la CUT ke ho fana ka tataiso mabapi le moralo, tsamaiso le tshebediso ya puo setsheng sena sa thuto. Sena se tla netefatsa hore puo ha e thibele kateleho ya baithuti dipuisanong, kenyeletsong ya setjhaba, phihlelo e lekanang, le phumantshong ya menyetla.

3.2 Leano lena le tla thusetsa morerong wa phano ya borupelli le thuto e atlehileng, dipatlisong, ha mmoho le phanong ya ditshebeletso CUT.

3.3 Leano lena le tla thusa hape ho phahamisa le ho theha menyetla ya tshebediso ya puo tse ngata makaleng ohle a yunivesithi. Sena se tla etswa ka ho ananela boteng ba dipuo tse fapaneng mapatlelong a CUT a lebatowa, naha ka bophara le matjhabeng. Ka hoo, CUT e ikana ho:

3.3.1 ntshetsapele dipuo tsa matswalla a Aforika hore di sebediswe e le puo tsa boithuti le mahlale/saense.

3.3.2 tswella ka ntshetsopele ya puo ya Afrikanse e le puo ya boithuti; le ho

3.3.3 phahamisa tshebediso ya dipuo tse tharo tsa porofense ya Foreistata e leng Senyesemane, Sesotho le Afrikanse makaleng ohle a yunivesithi.

3.4 Leano lena le tla phahamisa tsebo ya ho bala le ho ngola baithuting.

3.5 Qetellong, leano lena le tla netefatsa phihlelo, tekano le kenyelletso ya bohle ka ho kenya Puo ya Matsoho ya Aforika Borwa tshebetsong ka sekgahla kamohelong ya baithuti ba CUT ba e sebedisang.

3.6 Dintlha tse latelang tsa tataiso, di tlameha ho elwahloko ha ho thakgolwa leano lena la puo:

3.6.1 CUT e lemoha seabo seo puo e nang le sona setjhabeng, mme e nka dipuo e le disebediswa tse thehang tsebo setjhabeng.

SMR

- 3.6.2 CUT e ananela le ho hlompha mefuta ya dipuo tse teng, kgetho ya puo tse itseng, le tsebo e batsi ya tshebediso ya puo basebetsing le baithuting.
- 3.6.3 CUT e ananela seabo sa tsebo ya ho ngola le ho bala ha ho thehwa tsebo boemong ba dithuto tse fapaneng.
- 3.6.4 CUT e lemoha bohlokwa ba ho sibolla ditshebeletso tsa puo le ntlafatso ya barupelli ba dithuto molemong wa ho fana ka tshehetso thakgolong ya leano lena. Tshehetso e nngwe e tla ba ka mokgwa wa ho tshwara meketjana e ikamahanyang le ho phahamisa leano lena la puo.
- 3.6.5 Thakgolo ya Leano Puo la CUT e tla itshetleha diphetohong tse bang teng puong le ho latela puo e ratwang ke basebetsi le baithuti.
- 3.6.6 Setsi sa Ntshetsopele ya Dipuo se lokela ho thehwa mona CUT molemong wa ntshetsopele ya dipuo tsa matswalla. Ketso ena e lokela ho etswa ka tatelo ya diphelelo tsa Leano Puo la Ditsha tsa Thuto e Phahameng le toboketsang ntshetsopele le phahamiso ya dipuo tsa semmuso.

4. TEKANYETSO LE TSHEBEDISO

- 4.1 Leano Puo lena le lokela ho balwa le ho sebediswa ka boipapiso le ditokomane tse latelang:
 - 4.1.1. Molaotheo wa Rephaboliki ya Aforika Borwa, 1996;
 - 4.1.2. Molao wa Thuto e Phahameng (molao :101 wa 1997) le diphetoho tse teng;
 - 4.1.3. Tokomane ya molao wa Thuto le Kwetliso ya ka morao ho Sekolo (2013);
 - 4.1.4. Moralo wa Leano Puo la Ditsha tse Phahameng tsa Thuto (2020);
 - 4.1.5. Tokomane ya Kharikhulamo ya Setjhaba: Leano Hlahlobo la Kharikhulamo ya Mophato wa R ho ya 12 (2010);
 - 4.1.6. Molao wa PanSALB (Molao 59 wa 1995);
 - 4.1.7. Moralo wa Ntshetsopele ya Setjhaba;
 - 4.1.8. Molao-taelo wa CUT;

SMR

- 4.1.9. Moralo wa Thakgolo ya Leano Puo wa CUT;
- 4.1.10. Tokomane ya Ponelopele ya CUT ya 2030;
- 4.1.11. Moralo wa Leano la CUT 2021 – 2025; le
- 4.1.12. Moralo wa Phetoho wa CUT.

4.2. Leano puo lena le na le kahlamelo ho baithuti, basebetsi, bankakarolo le setjhaba se fumanang ditshebeletso hotswa CUT.

5. DIKGATO LE FILOSOFI

5.1 Puo ya thupello, thuto le hlahlobo

- 5.1.1 Moo bokgoni ba tshebediso e batsi ya puo (Sesotho kapa Afrikanse) e le nngwe kapa tse ngata bo leng teng, ntle le Senyesemane, tshebediso ya tsona e tla amohelwa le ho kgothaletswa diphaposing tsa thuto le dilaboratoriamong. Empa, moo ho nang le kgaello ya bokgoni, bukantswe kapa matsapa a itseng, di tla etswa ho netefatsa ntshetsopele ya Sesotho le Afrikanse hore e be dipuo tsa thupello le thuto, botsebi dithutong, le dipatlisisong. Leano Puo la CUT le fupere dintlha tse manollang thakgolo ya sena.
- 5.1.2 Phetolelo ya puo e ka sebediswa maemong ohle a thuto ho netefatsa phihlelo ya sepheto se itseng sa dithuto. Sena se ka etswa feela ntle le kgesollo ya kutlwisiso. Kelotlhoko e lokela ho ba teng tshebedisong ya puo e itseng e ka tlisang ditlamorao tse mpe katlehong ya dithuto.
- 5.1.3 Dihlahlobo di tla etswa ka tshebediso ya Senyesemane, Afrikanse le Sesotho. Maballo a tshebediso ya puo ya Sesotho le Afrikanse a manollotswe Moralong wa Thakgolo ya Leano Puo la CUT.
- 5.1.4 Baithuti ba ka ngola ditokomane tsa dipatlisiso ka tshebediso ya Senyesemane, Afrikanse, kapa Sesotho. Ntlheng ya diphatlalatso, qeto ya tshebediso ya puo e tla ba ya mofuputsi. Empa, bafuputsi ba tlameha ho nahanela ditlhoko tsa babadi le sepheo sa dipatlisiso kgethong ya puo eo. Ha tokomane ya dipatlisiso e ngotswe ka Sesotho kapa Afrikanse, e tlameha ho fetolelwa Senyesemaneng hore e fihlelle babadi ba bangata. Sena se tla etswa ho latela maballo a manollotsweng Moralong wa Thakgolo ya Leano Puo la CUT.

SMR

5.2 Kgokahano le baithuti

- 5.2.1 Ho kenyelletsa seratswana sa 5.1.1 ho ya 5.1.2 tse ka hodimo, barupelli ba kgetha tshebediso ya puo ehlokehang ho ya ka maemo a kgothaletsang tshebediso ya puo eo dikopanong tse ka ntle ho sebaka sa thuto.
- 5.2.2 Ho latela seratswana sa 5.2.1 ka hodimo, leano lena ha le laole puo ya dipuisano pakeng tsa barupelli le baithuti maemong a hlalositsweng diratswaneng tse fetileng. Kgopolo ke hore tumellano e be teng kgethong ya puo e sebediswang ke ditho tsena. Haeba tshebediso ya puo eo moithuti a se nang tsebo e batsi ya yona e tlisa tshitiso ya kutlwisiso, tshebediso ya puo eo moithuti a e tsebang, e bile e le ya lapeng, e a kgothaletswa.
- 5.2.3 Haeba morupelli a sa tsebe puo ya lapeng e sebediswang ke moithuti, o lokela ho kopa thuso ho morupelli kapa moithuti e mong a nang le tsebo e batsi ya puo eo, a bile a thahasella ho fana ka thuso boemong boo.

5.3 Dipehelo tsa baithuti ba nang le bokowa bo fapaneng

- 5.3.1 Baithuti ba nang le bokowa (ho kenyelletswa ditholo le difofu) ba tlameha ho nahanelwa mme tshebedisano le bona e lokela ho ba bobebe ho latela moralo, maikemisetso, le ditekanyetso tsa leano lena. Sena se lokela ho etswa ka boipapiso le Leano la CUT la Baithuti ba nang le Bokowa.
- 5.3.2 Maemong a ikgethileng, baithuti ba nang le bokowa ba tla fumantshwa dithuto ka tsela e amohelang ditlhoko tsa bona le ho rarabolla ditlhoko tsa puo tse amanang le boemo ba bona. Ho tea mohlala, ho ka fanwa ka ditshebeletso tsa phetolelo ya Puo ya Matsoho ho baithuti ba hloakang thuso e jwalo ho ya ka Leano la CUT la Baithuti ba nang le Bokowa. Empa, phano ya thuso ya mofuta ona e tla laolwa ke boteng ba disebediswa e bile e tjhaetswemonwana ke Leano la Puo.
- 5.3.3 Ha ho kgoneha, baithuti ba nang le bokowa ba kutlo ba ka Abelwa disebediswa tse bebofatsang puisano le kutlo jwalo ka Batoloki ba Puo ya Matsoho ba rupeletsweng.

SMR

5.3.4 Yunivesithi e tla sibolla thuto e kgutshwane ya Puo ya Matsoho ya Aforika Borwa bakeng la baithuti le basebetsi ba nang le kgahleho mme ba thahasella ho e tseba.

5.3.5 Ka maikemisetso a ho thakgola Lefapha la Dipuo tsa Aforika, CUT e tla sibolla thuto e kgutshwane ya Puo ya Matsoho ya Aforika Borwa bakeng la baithuti le basebetsi ba nang le kgahleho le thahasello ya ho e tseba.

5.4 Puo ya molomo le ngollano

5.4.1 Moo ho kgonahalang, puisano ya ngollano ka hare ho CUT e tla etswa ka tshebediso ya Senyesemane, Afrikanse le Sesotho. Kgetho ya puo e sebediswang dipuisanong tsa ka hare ho khemphase, le dipuisanong tse etswang le bankakarolo ba ka ntle, e tla laolwa ke maemo a susumetsang tshebesiso ya mofuta oo wa puo, mmoho le boiphihlelo ba tshebediso ya puo eo. Pusaino eo ya ngollano e kenyelletsa ditokomane tsa tsebiso le ditokomane tse amang bankakarolo CUT.

5.4.2 Tshebediso ya dipuo tse ngata e tla amohelwa puisanong tsa molomo le ngollano ho fihlela nako eo bankakarolo ba CUT ba kgonang ho buisana ka puo eo ba e thabelang.

5.5 Puo e sebediswang dipuisanong tsa setlwaedi

5.5.1 Puo ya Senyesemane e tla ba yona e sebediswang dipuisanong tsa setlwaedi tsa CUT mme e tla sebediswa dikopanong, ditokomaneng tsa dikopano, le dikopanong tsa thupello. Empa, puo ya Sesotho le Afrikanse di ka sebediswa moo ho hlokehang.

5.5.2 Puo ya Senyesemane, Afrikanse le Sesotho di tla sebediswa mmoho ditokomaneng tsa CUT tse kang dimakazine, ditokomane tsa phatlalatso le ditokomaneng tsa tsebiso e lebiswang ho basebetsi le baithuti.

5.5.3 Letshwao la yunivesithi le lokela ho ngolwa ka Senyesemane, Sesotho le Afrikanse.

SMR

5.6 Puo ya tsamaiso ya yunivesithi

5.6.1 Puo ya Senyesemane, Sesotho le Afrikanse e tla ba dipuo tsa sehlohlolo tse sebediswang dipuisanong tsa ka hare ho khemphase, le dipuisanong tse etswang le bankakarolo ba ka ntle. Sena e ka ba puisano ka founu, kapa puisano ka ho teana. Kgetho ya puo e sebediswang e tla laolwa ke maemo a susumetsang tshebediso ya mofuta oo wa puo pakeng tsa basebetsi le baithuti mme ha ho motho ya tlamehang ho kgesollwa maemong ao.

5.6.2 Dikopano tse hlwahlwa tsa yunivesithi di tla tshwarwa ka puo ya Senyesemane. Empa, puo ya Senyesemane, Sesotho le Afrikanse di ka sebediswa boemong ba dikopano tsa mafapha ho ya ka kutlwisiso/tumellano e teng pakeng tsa bankakarolo.

5.6.3 Meketjana e melaong ya sehopotso e jwalo ka dikapeso tsa baithuti, pulo ya yunivesithi, kapa sehopotso sa sefifi, e lokela ho tsamaiswa ka tshebediso ya puo ya Senyesemane, Sesotho le Afrikanse. Meketjana ya setso yona e tla tsamaiswa ka puo efe kapa efe e pepesang mofuta ya dipuo tse teng ka hare ho yunivesithi. Kaofela meketjana ya boithabiso le dipapadi e tla tshwarwa ka puo efe kapa efe ho tse tharo tse kgethuweng ho latela kutlwisiso ya bankakarolo le hore ha ho motho ya kgesollwang.

5.7 Puo ya dingolwa

5.7.1 Senyesemane e tla ba puo ya semolao e sebediswang ditokomaneng tsa CUT tse kang mananetsamaiso, dintlha-kgolo tsa dikopano, maano, dimanuale, diE-maile le tse ding.

5.7.2 Senyesemane, Sesotho le Afrikanse di tla sebediswa ditokomaneng tsa ditsebiso ho baithuti le basebetsi, dipapatsong tsa CUT, le diE-maileng tse pakeng tsa basebetsi ba thabelang ho buisana ka puo ya bona ya lapeng.

JMR

5.8 Ditaba tse amang basebetsi le baithuti

- 5.8.1 Bohle ba nang le seabo ditabeng tse amang basebetsi le baithuti, ba na le tokelo ya ho sebedisa mofetoledi wa puo efe kapa efe ya Aforika Borwa e molaong kapa tshebediso ya mofetoledi ya rupelletsweeng wa Puo ya Matsoho ya Aforika Borwa.
- 5.8.2 Monkakarolo, mosebetsi kapa moithuti ya hlahellang ka pele ho lekgotla la dikgalemo, o lokela ho fana ka tsebiso (*nakong ya matsatsi a supileng*) ya hore o tlo sebedisa puo eo e seng Senyesemane hore CUT e kgone ho fana ka thuso ya mofetoledi wa puo, le ha e le wa Puo ya Matsoho ya Aforika borwa.

6. SEABO LE MAIKARABELO

- 6.1 Basebetsi le bankakarolo bohle ba CUT ba na le maikarabelo a ho imatahanya le Leano Puo lena.
- 6.2 Makala a thuto le mafapha a tshehetso a lokela ho ba le moralo wa ho thakgola tshebediso ya puo. Sena se lokela ho etswa ka kopanelo le baokamedi ba ka sehloohong, mmoho le Komiti ya Baokamedi ba yunivesithi. Maele le tataiso ya hore moralo ona o lokela ho thakgolwa jwang, a fumaneha tokomaneng ya Moralo wa Thakgolo ya Leano Puo la CUT.
- 6.3 PanSALB e tla thusa CUT ho bea leihlo le ho lekola thakgolo ya Leano Puo lena la CUT.

7. KABELO YA MOSEBETSI LE BOLAODI

Tokomane ya CUT ya kabelo ya mosebetsi e ananela kabelo e teng mabapi le ho thakgola leano lena.

SMR

8. TLHAHLOBISO YA LEANO

- 8.1 Leano Puo la CUT le tla hlahlobiswa ka mora dilemo tse tharo ho latela diphetoho tse teng tokomaneng ya Leano Puo la Ditsha tsa Thuto e Phahameng, mmoho le diphetoho tsa puo tse teng ka hare ho CUT.
- 8.2 Dintlha tse hlalositse seratswaneng sa 8.1 ha di kenyelletse diphetoho tse etsahalang ka sewelo nakong ya dilemo tse tharo ha feela ho hloka hore di etswe ka tatelo ya molao kapa diphetoho tse teng Moralong wa Leano.

9. DITOKOMANE TSE SEBEDISITSWENG

Leano Puo la CUT le lokela ho balwa ka boipapiso le ditokomane tse latelang:

- Molaotheo wa Rephaboliki ya Aforika Borwa, 1996;
- Molao wa Thuto e Phahameng (molao:101 wa 1997) le diphetoho tse teng;
- Tokomane ya molao wa Thuto le Kwetliso ya ka morao ho Sekolo (2013);
- Moralo wa Leano Puo la Ditsha tse Phahameng tsa Thuto (2020);
- Tokomane ya Kharikhulamo ya Setjhaba: Leano Hlahlobo la Kharikhulamo ya Mophato wa R ho ya ho 12 (2010);
- Molao wa PanSALB (Molao 59 wa 1995);
- Moralo wa Ntshetsopele ya Setjhaba;
- Molao-taelo wa CUT;
- Moralo wa Thakgolo ya Leano Puo wa CUT;
- Tokomane ya Ponelepele ya CUT ya 2030;
- Moralo wa Leano la CUT 2021 – 2025; le
- Moralo wa Phetoho wa CUT.

JMR

KANANELO

CUT e ananela tshebediso e bileng teng ya mantswa a itseng ho Leano Puo lena ho tswa dingolweng tse latelang:

- Moralo wa Leano Puo la Ditsha tse Phahameng tsa Thuto;
- Leano Puo la Yunivesithi ya Stellenbosch (2016); le
- Leano Puo la Yunivesithi ya North West (2018).

fmr